1. AMAÇ

Doku tiplendirme laboratuvarına gelen numunelerin belirlenen ölçütlere göre değerlendirilip kabul ya da reddedilmesini, ret nedenlerinin kayıt altına alınıp analiz edilmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM

Laboratuvara gelen tüm numuneleri ve numune kabulünde görevli personeli kapsar.

3. SORUMLULAR

Laboratuvar Sorumlusu, Teknik Sorumlu, Numune Kabul Personeli.

4. UYGULAMA

5.1. Numune Kabul Alanı

Numuneler laboratuvarın numune kabul alanında, kabul eğitimi almış personel tarafından teslim alınır. Kabul ve ret işlemleri personele işe başlarken ve yılda bir kez eğitimle anlatılır.

5.2. Kabul Ölçütleri

- Numune kabı üzerinde okunaklı ve istemle uyumlu kimlik etiketi var (en az iki tanımlayıcı).
- Test istemi eksiksiz ve okunaklı; numune alma tarihi ve saati kayıtlı.
- Tüp türü ve numune miktarı test rehberine uygun.
- Numune, test rehberinde belirtilen süre ve sıcaklık koşulunda ulaşmış.
- Tüp kırık, sızdırmış ya da kontamine değil.
- Heparinli/EDTA'lı numunede pıhtı yok; serumda belirgin hemoliz, lipemi yok.

5.3. Ret Nedenleri

Kod	Ret nedeni
R1	Etiketsiz ya da kimliği istemle uyumsuz numune
R2	İstemsiz ya da eksik bilgili istem
R3	Uygun olmayan tüp
R4	Yetersiz numune
R5	Transfer süresi ya da sıcaklığı uygun değil
R6	Pıhtılı numune
R7	Hemolizli / lipemik numune
R8	Kırık, sızdırmış tüp
R9	Numune alma kaydı yok
R10	Diğer (açıklanır)

Tekrar alınması mümkün olmayan numuneler (kadavra donör, nakil öncesi saklanmış serum vb.) reddedilmez; laboratuvar sorumlusunun kararıyla çalışılır ve kısıtlılık sonuç raporunda belirtilir.

5.4. Kayıt

Kabul ve ret kaydında asgari tarih ve saat, numuneyi gönderen bölüm, kabul ya da reddeden kişi ve ret nedeni yer alır. Kayıtlar laboratuvar bilgi sisteminde ya da **Numune Kabul ve Ret Kayıt Formu**nda tutulur. Ret nedenleri ve reddeden kişi bilgisi hastane bilgi yönetim sisteminde de yer alır.

5.5. Geri Bildirim ve Analiz

Numune reddedildiğinde en kısa sürede klinik sorumluya elektronik ya da sözlü olarak geri bildirim yapılır; sözlü bildirimde görüşülen kişi ve saat kaydedilir. Ret nedenleri aylık olarak analiz edilir; tekrarlayan nedenler için ilgili birimle görüşülür ve gerektiğinde düzeltici ve önleyici faaliyet başlatılır.

5. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Doku Tiplendirme Laboratuvarı Test Rehberi
- Numune Kabul ve Ret Kayıt Formu
- Numune Alma ve Transfer Talimatı
- Düzeltici ve Önleyici Faaliyet Formu

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.